

NGÀY ĐI, NGÀY VỀ VÀ ... NGÀY TRỞ LẠI

Người viết: Phan Anh Dũng (3 tháng 10, 2017) – Để tưởng niệm và vinh danh Nhạc sĩ Hoàng Giác

Sau khi tạm hoàn tất và gởi đến thân hữu yêu nhạc khắp nơi ngày 29 tháng 9, 2017 trang “Mơ Hoa và dòng nhạc của Hoàng Giác” ở website Cỏ Thơm,

http://cothommagazine.com/index.php?option=com_content&task=view&id=1346&Itemid=47

tôi rất cảm động và vui vì đã nhận được một số ý kiến xây dựng cũng như bài viết và tài liệu đặc biệt, điển hình là của anh Dương Ngọc Hoán, hiện cư ngụ ở tỉnh Annandale vùng Bắc Virginia. Anh Hoán yêu nhạc từ hồi còn là học sinh ở Hà Nội trước 1954, thành viên trong Ban Tiếng Tơ Đồng của nhạc sĩ Hoàng Trọng và đã làm tại Đài Phát Thanh Quân Đội ở Sài Gòn trước 1975. Anh Hoán, trong thời gian làm việc cho đài VOA (Voice of America) ở vùng Hoa Thịnh Đốn, khi đi công tác về Việt Nam đã ghé thăm nhạc sĩ Hoàng Giác vài lần.

Anh đã cho phép Cỏ Thơm phổ biến email dưới đây:

“Tôi có trong tay tập nhạc Hoàng Giác do chính tác giả tặng ca sĩ Mai Hương trong dịp Mai Hương về nước và ghé thăm ông. Mai Hương copy lại và gửi cho tôi. Nhờ thế tôi biết được một số ca khúc khác của Hoàng Giác chưa được nói tới trong tài liệu của Dũng, kể cả những bài đã và chưa được ấn hành để phổ biến tới người yêu nhạc. Xin gửi kèm theo đây để Dũng bổ túc thêm vào tài liệu cho đầy đủ hơn.

Trong số những ca khúc chưa được Dũng đề cập có hai bản đã được ấn hành trước năm 1954, khi hiệp định Genève chia đôi đất nước, là Xa Xôi và Giờ Vui Tàn. Có 6 bản (Ngàn Xưa Tiếng Hát, Trăng Quê Hương, Thăm Vườn Nắng Xưa, Miền Quê Yêu Dấu, Mộng Hải Hồ và Ngày Trở Lại):

<http://cothommagazine.com/nhac1/HoangGiac/MotSoBanNhaccuaNSHoangGiac-TuyenTap-CSMaiHuong.pdf>

có lẽ được sáng tác trong năm 1954 và sau đó, và chưa được ấn hành, căn cứ vào sự kiện hình thức nằm trong "tuyển tập nhạc" của ông, dường như mới chỉ để phổ biến giữa bạn bè và người thân. Điều đáng tiếc là ông không ghi rõ những bản này đã được sáng tác năm nào, khác hẳn với những bản đã được ấn hành.

Riêng bản Ngày Trở Lại có thể được sáng tác một thời gian ngắn trước khi chính quyền Cộng Sản tiếp thu Hà Nội. Lý do: bản này dù chưa được ấn hành nhưng lại được hát trong Nam nhiều lần, phần lớn trong ban của nhạc sĩ Hoàng Trọng. Điều khó hiểu là trong thời gian 21 năm, từ 1954 tới 1975, bài này lại được giới thiệu là của Thanh Hiếu, một nam ca sĩ có giải thưởng trong cuộc thi hát do Đài Phát Thanh Hà Nội tổ chức năm 1953. Nữ ca sĩ Thanh Hằng đoạt giải nhất. Nếu tôi nhớ không lầm, bản này còn được in ấn trong Nam, với tên tác giả là Thanh Hiếu. Trong khoảng thời gian từ 1996 tới 2001, tôi có vài dịp về Việt Nam làm việc cho VOA và nhờ thế đã tìm ghé thăm ông Hoàng Giác tại tư gia của ông ở Phố Hàng Bạc vài lần. Ông rất ngỡ ngàng khi được cho biết bài Ngày Trở Lại của ông được miền Nam giới thiệu là của Thanh Hiếu. Ông không biết vì lý do gì! Theo ông, trong số nhạc sĩ miền Bắc bỏ Hà Nội di cư vào Nam năm 54 có một số bạn thân của ông là Nhật Bằng, Văn Phụng, Đan Thọ ... Có thể lúc đó ông đã viết xong bài Ngày Trở Lại, đưa cho bạn bè thân xem, và vì thế, dù chưa được ấn hành, miền Nam đã có được bài này để hát chẵn? Bây giờ các ông Hoàng Trọng, Văn Phụng, Nhật Bằng .. đều không còn nữa nên chẳng có ai để giải thích về sự nhầm lẫn này. Lời bài “Ngày Trở Lại” hát trong Nam có vài câu hơi khác với nguyên bản của Hoàng Giác.

Tôi lớn lên ở Hà Nội. Hoàng Giác và Nguyễn Văn Khánh là thần tượng của giới học sinh, sinh viên Hà Nội lúc đó. Bây giờ cả hai đều không còn nữa. Buồn quá. Điều an ủi là tôi đã thu âm lại được những sáng tác của ông được hát tại miền Nam trước 75 và tại hải ngoại sau này (nhờ thư viện nhạc của VOA và nhờ ca sĩ Anh Ngọc cho mượn những băng của ban Tiếng Tơ Đồng và Tiếng Nhạc Tâm Tình của miền Nam trước 75) và biểu ông làm quà mọn của người hâm mộ ông. Ông rất vui khi nhận món quà này.”

NS Hoàng Giác 1996

Dương Ngọc Hoán và NS Hoàng Giác 2001

Đọc email của anh Hoán xong tôi mới sực nhớ ra năm 2009 nhạc sĩ Thanh Trang cũng đặt câu hỏi về bài Ngày Trở Lại, mời quý vị xem:

http://cothommagazine.com/index.php?option=com_content&task=view&id=786&Itemid=1

Sau khi xem bản nhạc *Ngày Trở Lại* của Hoàng Giác anh Hoán gửi, tôi thiết nghĩ ca sĩ Thanh Hiếu không thể viết một ca khúc tuyệt vời như thế này. Với bản tính khiêm tốn và tài năng qua các bản Mơ Hoa, Ngày Về, Lữ Cung Đàn, Quê Hương ... không ai có thể tin rằng NS Hoàng Giác lại đi lấy bản nhạc duy nhất của “Thanh Hiếu” để vào tuyển tập nhạc của riêng mình! Chúng ta có thể khẳng định: ca khúc Ngày Trở Lại chính là sáng tác của NS Hoàng Giác.

“Ngày Trở Lại” phải được đoàn tụ với “Ngày Đi” và “Ngày Về” dưới tên của nhạc sĩ Hoàng Giác.

Phan Anh Dũng (3 tháng 10, 2017 - Richmond, Virginia USA)

Dưới đây là bài Ngày Trở Lại của Hoàng Giác trong tuyển tập nhạc của Hoàng Giác tặng ca sĩ Mai Hương và Ngày Trở Lại của Thanh Hiếu do NXB Tinh Hoa ấn hành năm 1955, TH#497

Ngày Trở Lại

Nhẹ êm

Nhạc và lời:
Hoàng Giác

Chiều nay khi nắng vàng nhẹ rơi. Vẽ đầu chim én mỗi cánh
rồi. Vẽ đây say khúc chơi vui. Lắng nghe tơ vương mối. Chiều
nhạc lòng ngàn
nay tiếng hát tha hương nhẹ rung khao khát tương phùng. Chiều
người ngày
nay có tiếng hò bên sông. Thoáng êm nhàn người nổi lòng. Xa xôi ngoài
nhủ quan
san. Vẫn nhớ về mây ngàn. Qua bao năm tháng trường còn nhớ thân
bóng
thương. Ngày mai khi gió mùa đáng hương, vẽ đây hoa thắm còn bên
tường. Ngày vui quay gót về nơi xưa. Thoáng
xa bên thêm người đón chờ.

CHƯƠNG TRÌNH - NHÀ XUẤT BẢN TINH-HOA

100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110
111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121

ĐỀ TÀI NHẠC - NHỮNG SỐ TÍNH

NGÀY TRỞ LẠI

THANH-HIỆU

NHÀ CA SĨ ANH-TUYẾT

CHƯƠNG TRÌNH - NHÀ XUẤT BẢN TINH-HOA

111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121
122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132

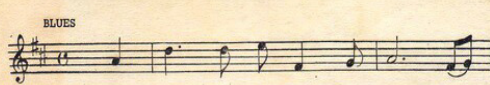
Giá : 7400

NGÀY TRỞ LẠI

Lời và Nhạc : **THANH-HIỆU**

*Bao giờ trở lại quê hương nhỉ ?
Đề thấy ai cười lúc nắng lên.*
THANH-HIỆU

BLUES

Chiều nay khi nắng vàng nhẹ rơi , Chiều
nay vang tiếng còi quên đời Về đây say khúc nhạc chơi
vui , Lắng xa tư lòng vương ngàn lối . Chiều nay tiếng hát cười tha
hương , Nhẹ rung như khát , ngày tương phùng . Chiều

Ấn-phẩm 1955 của TINH-HOA—Huế (Việt-Nam)
TÁC-GIẢ GIỮ BẢN-QUYỀN

CẤM TRÍCH DỊCH, IN LẠI
VÀ SỬA ĐỔI LỜI CA KHÁC

nay có tiếng hò bên sông , Thoáng em' nhân như người nổi lòng .
Ra đi ngoài quan san , Ai ? năm cánh lệ trần . Non sông đang đón
chờ , Đành sống với ước mơ . Ngày mai , khi gió mùa dâng
hương , Về đây hoa thắm còn bên đường . Ngày
mai quay gót về nơi xưa . Thoáng xa bên thềm người đón chờ .

ĐÔNG THƯƠNG

BẢN « NGÀY TRỞ LẠI » DO TINH-HOA XẤNHÀNH LẦN THỨ NHẤT. NGOÀI NHỮNG BẢN THƯỜNG CÒN IN THÊM 30 BẢN ĐẶC-BIỆT BẮNH DỮ TỜ T. H. I ĐẾN XX — T. H. I ĐẾN X ĐỀU CÓ CHỮ KÝ CỦA TÁC-GIẢ VÀ ĐÓNG TRIỆN SƠN T. H. ĐỂ TẶNG.

T. H. 497

(Bản nhạc Ngày Trở Lại của Thanh Hiếu do NXB Tinh Hoa ấn hành do Đông Thương sưu tầm và gửi tặng Cỏ Thơm)